

Nemzeti Múzeum Könyvtárának
Múzeum-körút Budapest.

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap. — Megjelenik kedden, pénteken és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CSONGRÁD Kossuth-tér 9 szám.

Felolvasó szerkesztő: BARTOSS KÁROLY.
Felolvasó kiadó: SZILBER J. ANTAL.

Előfizetési ár havonta — — — 1 P 50 f.
Nyomatott a laptulajd. Szilber J. A. könyvnyomdájában

Alakítsuk meg a csongrádi róm. kath. egyházközséget.

(Hozzászólás.)

Városunk polgármestere által a Csongrádi Ujságban f. évi. aug. 15-én fölvetett gondolat — a csongrádi róm. kath. egyházközség megalakítása, — olyan fontos kérdés, hogy azzal minél több szempontból foglalkozni szükséges.

Az első, amit az ember megállapítani kénytelen, az, hogy tulajdonképpen mar meg kellett volna alakítani és nemcsak itten Csongrádon, hanem az egész országban szükség volna a jól szervezett és helyesen vezetett egyházközségekre, hogy azután azok segítségével minél előbb megszűljen az országos katolikus autonómia is.

Aki komolyan akarja a keresztény és nemzeti újjászületést, annak minden erejével azon kell lennie, hogy a róm. kath. egyházközségi szervezetek és az országos kath. autonómia is minél előbb működésbe lépjenek. Sohasem lehet tudni, mit hoz a jövő, de bármilyen bizonytalan lenne is az, az autonómiák keretében öntudatosá vált katolikus tömegek egészen másképpen törődnek egyházuk ügyeivel, mint eddig.

Be kell ugyanis vallanunk, hogy *katholikus tömegeink úgy mint a multban, a jelenben sem törődnek egyházuk ügyeivel*, teljesen ráhagyják papjaikra. Viszont azonban azt is be kell vallanunk, hogy a tömegek közönyének épen az az oka, hogy a világi híveknek nem volt alkalmuk, hogy belelássanak egy hitközség ügyeinek az intézésébe.

Pedig közismert tény, hogy a kath. egyház úgy a multban, mint a jelenben is mindig ott virágzott anyagilag és erkölcsileg a legjobban, ahol a tömegek is belevonják az egyházi ügyek, legutóbb egy részének intézésébe. Az északamerikai Egyesült Államok és Hollandia az előttünk sokat emlegetett példa, ahol a kath. hívek hitbuzgósága és áldozatkészsége szinte mesébe illő. Viszont, azt már nem emlegetik előttünk, hogy ott a papság mindent az egyházközségekben megszervezett hívekkel közösen és a legnagyobb egyetértésben intéz és, hogy ottan nincsenek óriási évszázados egyházi vagyonok, mint Magyarországon, ahol a kath. tömegek épen a tájékozatlanság miatt, állandóan azon botránkoznak, mi lesz azoknak az óriási vagyonoknak a jövedelmével és addig míg a tömegeket erről föl nem világosítják,

nem is lehet számítani igazi áldozatkészségre. A kath. tömegek tájékozatlansága az oka annak, hogy kath. célra alig lehet eredményes gyűjtést rendezni Magyarországon. A kath. tömegek ilyen alkalmakkal nemcsak közömbösek, hanem egyenesen ellenséges érzületűek is. Az adomány helyett hamar oda-
vetik: „Hát ha kell, csináltassak meg a

papok, vagy a püspökök, úgy is van azoknak az elégnel is több.” És ezt akármilyen kellemetlen is, de végre tudomásul kell venni fönt is, lent is!

A kath. tömegeket föl kell világosítani és csak a kath. tömegek minden irányu tájékoztatása után lehet számítani a tömegek áldozatkészségére. Mivel én a róm. kath. egyházközségtől várom ezt a tájékoztatást és fölvilágosítást örömmel üdvözlöm a csongrádi róm. kath. egyházközség megalakítására irányuló mozgalmat.

K—a I.

Bud Jánost gazdasági, Wekerle Sándort pénzügyminiszterré, Gömbös Gyulát honvédelmi államtitkárrá nevezte ki a Kormányzó.

A fajvédőpárt belépett az Egységes pártba.

A Budapesti Közlöny szombati száma közli azokat a kormányzói kéziratokat, melyekkel *Forthy* Miklós kormányzó az új gazdasági minisztert, a pénzügyminisztert és az új honvédelmi államtitkárt kinevezte. A kéziratok szerint a miniszterelnöki teendők ellátásával megbízott népjóléti miniszter előterjesztésére a kormányzó *Bud* János pénzügyminisztert állásától saját kérelmére felmentette és egyben őt az ország gazdasági politikájának egységes irányítására tárcanélküli min. kir. közgazdasági miniszterré, dr. *Wekerle* Sándort, a Felsőház tagját pedig min. kir. pénzügyminiszterré nevezte ki. Ugyancsak kormányzói kézirat jelenik meg a hivatalos lap szombati számában jákfai *Gömbös* Gyula országgyűlési képviselőnek államtitkárrá való kinevezéséről, továbbá *Szabóky* Alajos dr. pénzügyi államtitkárnak a II. fizetési osztályba való előléptetéséről is. *Szabóky* Alajos államtitkár *Bud* János pénzügyminiszteri állásáról való lemondása alkalmával benyújtotta saját lemondását is, a minisztertanács kérésének engedve azonban, elhatározását megmástitotta és állásában visszamarad.

Wekerle Sándor, az új pénzügyminiszter, 1878-ban született Budapesten Fia néhai *Wekerle* Sándornak. Magyarország nagynevű pénzügyminiszterének és miniszterelnökének. Tanulmányait Budapesten és Münchenben végezte el, utána állami szolgálatba lépett és a kereskedelmi minisztériumban kezdte meg hivatalnoki pályáját. A politikai életbe 1906-ban kapcsolódott be, amikor Breznóbányán választották meg alkotmánypárti programmal. A világháború idején mint százados teljesített szolgálatot. 1926-ban a Közgazdasági Egyetem tanára lett, hol a pénzügyi jogot adta elő. A Felsőházba Pestvármegye törvényhatósága küldötte be és ott főként pénzügyi és kereskedelemügyi kérdésekkel foglalkozott.

A politikai helyzetre nagyjelentőségű az Országos Fajvédőpártnak az Egységespártba való belérése. Ez alkalomból *Gömbös* Gyula a gy. képviselő a következő levelét intézte a párt tagjaihoz:

Kedves Barátom!

A Fajvédő Párt vezető tagjaival való megállapodásom értelmében értesítelek, hogy pártunk beolvad az Egységespártba.

Ugy ítéljük meg a helyzetet, hogy a jelen viszonyok között a nemzeti erők teljes összefogása kívánatos, mert csak egy egységes nemzeti acvonal képes mindazon erőkkel a siker reményével szembeállni, melyek még mindig veszélyeztetik a nemzeti állam érdekeit.

Megállapítom, hogy a politikai magvetés nehéz munkáját a fajvédelem terén befejeztük és hála illet mindenkit, aki e munkából önzetlenül kivette a részét. Példát adtunk és fogunk a jövőben is adni, miképpen kell nagy eszméket odaadással és kitartással szolgálni.

Az Egységespártba való beolvadás nem az elv feladás, hanem a realpolitika jegyében történik. A választások után be kellett látnom, hogy nemzeti alapon állva és a haladó konzervatív magyar szellemet szolgálva, inkább meddő volt ellenzéki ténykedésünk, már csak azért is, mert

időközben a kormány program-munk jórészt megvalósította.

A mindenáron való ellenzékiesskedést pedig — mint a magyar élet rákfenejét — lelkiismeretünk szavára hallgatva, mellőzni kívántuk.

Amikor ezt leszögeztem, nem mulasztom el hangsúlyozni azt, hogy elvi elgondolásaink szellemében, de a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően kívánjuk folytatni politikai működésünket, remélve azt, hogy a magyar nép széles rétegeiben is helyeslésre talál elhatározásunk.

Nemzeti egységről beszéltünk és beszélünk ma is. Akkor, amikor a nemzeti erő és akarás jegyében egy táborba szállunk azokkal, akik ma az ország sorsát intézik, tehát ennek a követelménynek tesszünk eleget.

Bár senkit sem akarok befolyásolni, jól esne, ha helyeselnéd elhatározásomat és követné. Jól tudom, hogy a helyi szer-

TELEFON 31.

Sághy Mihály tüzelőanyag és mezőgazdasági gépkereskedése Kossuth utca 17.sz.

I. a. **POROSZ** cséplőszén **cséplésutáni fizetésre** **kályhafűtőszén** **öt havi részletre,**
LEGPRIMÁBB HINDENBURG DIÓKOKSZ 5 HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE!
Porosz Ignácz-aknai kovácsszén kapható!

vezetek nem mindenütt hajthatják végre azonnal az egyesülést, — ott, ahol ez nem lehetséges, a kooperatív álláspont elfoglalása a helyes.

Remélve, hogy felhívásom megértésre talál, küldöm e levelet mindenkinek, ki vezéréül elismer.

Hazafias üdvözzel:

Budapest, 1928. szeptember 6-án.

Gömbös Gyula s. k.

— **Bicikli és autó halálosvégű összeütközése Szentesen.** Turi József 17 éves csongrádi, Thököly utca 20 sz. a. lakos, cipész tanonc f. hó 8-án d. u. kerékpáron Szentesre rándult át. A szentesi hajóállomás táján, az országuton két autó kikerülése közben nekiment az egyik gépkocsinak. Turit olyan szerencsétlenül ütötte el az autómobil, hogy az egyik kilométerjelző kőnek esett és a feje szétroncsolódott. A szerencsétlen fiú szörnyethalt.

A közönség elkeseredett biztatására a CsAK nagyon belefekszik. Különösen jó most Kozma. Nagy fölény jön, míg végre Dragon-Apatóczy akcióból az utóbbi ló és a labda a hálóba táncol. 3:3.

Ujrakezdés után továbbra tart a fölény, de a játék egyre durvább lesz és a bíró alig tartja kezében mérkőzést. A makóik egyre durvulnak, mire elcsattan egy pof, ami azután jel a sorozatos durvaságokra. A 40. percben kitör a bo'rány. Dragont kiállítja a bíró majd egy-két perccel utána 2 makói játékos. A játék durva, az MTK kétségbeesetten finiszel, de az eredmény marad. A bíró lehetett volna jobb is.

A CsAK II. könnyen verte 5:1-re a szentesi MTK II-t.

Kisasszony napján a C-ISK játszott a futball elemi ismereteit is nélkülöző Kfélegyházi AC-bal, 7:0-ra nyert.

A csongrádi kir. járásbírószám mint telekkönyvi hatóság.

4575/1928. tkv. szám.

Árverési hirdmény-kivonat.

Keleti Áruház cég végrehajthatónak Surányi Maria végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 12 P 80 f tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a csongrádi kir. járásbírószám területén lévő, Csongrád r. t. városban fekvő s a csongrádi 3671. számú betétben az A. I. 1. sorsz. 880. hrsz. alatt felvett beltelkes ház ingatlanból Surányi Maria nevében álló 1/3 ad rész ingatlan illetőségre özv. Surányi Mihályné szül. Bodor Maria javára bekebelezett haszonélvezeti joggal terheltten 600 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1928 évi október hó 12. napján délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Szentháromság tér 10 sz. 12 ajtó fogjak megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. f-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t-c. 147., 150., 170. §§.; 1908: LX. t-c. 21. §)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegszíteni (1908: XLI. 25. §).

Csongrád, 1928. évi július hó 10.

Forgó s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl: ifj. Domokos István kiadó.

— **Singer gépselyem** mindenféle színben kapható. Singer varrógép fióküzlet Csongrád, Kossuth u. 4. szám.

Hódmezővásárhelyen tartják az idén a megyei Vitézi Nap-ot.

A Csongrádvármegyei Vitézi Szék mintegy ezerfőnyi serege évente egyszer, a mezőgazdasági munkák lezajlása után a megye egy-egy városában, vagy községében szokott összejönni találkozóra.

A tavalyi díszes seregszemle színhelye a megye székvárosa Szentes volt. Az idei összejövetel helyéül Vásárhelyt állapították meg.

s az őszi seregszemle megtartására az előkészítő munkálatok már folyamatban vannak.

A megyei vitézi szék gyülekezései napján, mely előreláthatóan október hó első napjaiban lesz, ismét körülbelül ezer főnyi vitéz fog Vásárhelyre érkezni, közöttük az országos vitézi szék kapitányai is.

A kettősünnep igen kielégítő eredményeket hozott.

A CsAK. pontot vett el a tavalyi bajnokcsapatól. CsAK.—Makói T. K. 3:3 2:3.

Amit oly régen vártunk, az végre vasárnap bekövetkezett. A CsAK gyönyörű játékkal megszerezte az első pontot, még hozzá olyan csapatól, amellyel szemben a döntetlen is győzelemnek számít.

A csapat végre megtalálta a szívét. S a lelkes játék meg is hozta a gyümölcsét az eredményben. Sőt, ha a vendégcsapat kapusa nincs olyan nagy formában, könnyen bajnokverés lehetett volna Csongrádon. A mezőny legjobb embere kétségtelenül a makói kapus volt, aki egymásután huzta le, illetve öklözte ki a csongrádi csatársor bombaszerűen lőtt labdáit.

A CsAK-ban kitűnően szerepelt a közvetlen védelem. O'áh ragyogó formában védett, a gó'okról nem tehet. A két bekk jól látta el feladatait, hibát csak kétszer követett el, de akkor már segíteni nem lehetett.

A halvesor minden tagja jó volt. Gábrynak sikerült ismét magára találnia és megértő partnereivel a két szélső halfal könnyedén akasztotta meg a makóiak akciót.

Az új összeállításban szereplő csatársor az első félidőben még kissé nyomott hangulatban szerepelt, de már a félidő vége felé összeszoktak az új emberek is. A második félidőben már kitűnő játékkal gyönyörködtették a csongrádi szemeket és Molnár kapus nagy tudásán és még nagyobb szerencsésén mulott, hogy több gólt nem rughattak.

A vendégcsapatból a centerhalf és a belső trio emelkedett ki jobban.

A CsAK kezd immár hagyományosan nappal szemben. Rossz előjel, riad fel a tribün, de már az első percben kóner a MTK ellen, de eredmény nélkül. A vendégcsapat is belefekszik a 4. és 5. percben kóner ér

el, de O'áh és a védelem helyén van. A 8. percben szigorított a CsAK ellen, de O'áh gyönyörűen huzta le az ivelt labdát. MTK tamadások jönnek, de a makói csatársortól ször kihagy. A 15. perc kónera zárja be ezt a szériát.

A tribün kezd bizakodni és felharsan az első tempó. Rögtön rá O'áh lefut és gyönyörű magas lövését Molnár csak kónera tudja menteni, aki a sarokrugást is szépen huzza le. A 19. percben a CsAK ellen van sarokrugás, de O'áh is tud.

A CsAK mindjobban lábra kap. A 26. percben Gábry előredobja a csatársort, Dragon centere tulmegy Galon, de Sebestyén I. a helyén van és nyugodtan lövi a vezető gólt. 1:0.

Nagy az öröm ujrakezdés után. A 28. percben azonban úgy Megyesi, mint Forgó paccolnak, a balszárny lefut és Kiss centerét Opre O'áh hálójába küldi. 1:1

A 31. percben a makói jobbszárny fut le. Hafner ideális beadását Lugossy II küldi a hálóba. 1:2

A tribün elsápad és izgatottan várja a kiegyenlítést. A mezőnyjáték azonban nem hoz semmit, sőt a 43. percben Forgó faultjából megittt szabadrugás ismét Lugossy II. elé küldi a labdát, aki nyugodtan lövi. 1:3.

A tribün elkeseredett biztatására neki-lendül a CsAK és a jobbszárny akciójából az utolsó percben Gál ló s a labda Molnár mellett megy a hálóba. 2:3.

A második félidő bizakodó hangulattal indul. A 4. percben csunya fault a 16-oson belül. Forgó áll neki a 11-esnek, de félmagas lövését Molnár kiöklözi.

Tankönyvek az összes iskolák részére új és használt állapotban kaphatók
SZILBER J. ANTAL KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN. * * * *
TANSZEREK, ISKOLATÁSKÁK ÁLLANDÓAN NAGY VÁLASZTÉKBAN VANNAK
RAKTÁRON. * * * OLCSÓ ÁRAK! * * * GYORS ÉS PONTOS KISZOLGÁLÁS!

Szentes legnagyobb és legolcsóbb kész női, férfi és gyermekruha áruháza!
Tudomására hozom a csongrádi t. vásárló közönségnek, a legújabb őszi- és télikabát, valamint a legszebb női, férfi és gyermek ruhák már nagy választékban kaphatók. Pontos kiszolgálás.
MOLNÁR ÁRUHÁZ SZENTES, KOSSUTH UTCA 8.

Dr. Russay Andor †

Szomorú napra virradt Csongrád város népe szombaton — szept. 8-án — reggel. Futótűzként terjedt el a sötét hír a városban, hogy Dr. Russay Andor vármegyei főorvos, Csongrád város ügyvezető orvosa, a m. kir. államvasutak, a m. kir. államrendőrség, a m. kir. posta és igen sok társadalmi egyesület és testület orvosa, ezreknek és ezreknek jótévője, aki gazdagot és szegényt egyaránt szívébe zárt és épen olyan buzgalommal rohant a legszegényebb putrisi lakásba, mint a város legelőkelőbb és leggazdagabb polgárainak házába, — nincs többé az elők között. Mindenkinél szívébe marcangolt a fájdalom a sötét hír hallatára, mindenkinél volt egy pár kedves szava a drága emberről, akit Csongrádon mindenki szeretett. Egyiknek az életét mentette meg, másiknak az egészségét adta vissza, mindennél a legnagyobb szeretettel és hálával emlegették az emberek száza, ezrei.

A szeptemberi nap szomorúan tekintett be az Iskóca utcai gyászházba, ahol egy nagyszívű, egy nemeslelkű embert bucsuztattak az élettől azok, akik őt olyan nagyon szerették. Gyönyörűen díszített ravatala valószínű bucsujárás volt. Eljött a városnak minden rendű és rangú lakosa, hogy utolsó istenhozzát mondjon egy embernek, aki hivatásában tökéletes orvos, társadalmi életében megbecsülhetetlen jóbarát volt. A fekete drapériával bevont folyosót a koszoruk egész erdeje borította. A ravatalnál könnyes szemű emberek térdeltek, szegények, gazdagok, nők, férfiak. Eljött az egész város a nagy, az utolsó bucsúra.

Dr. Russay Andor 1883 november 28-án született az Ungvári megyei Szobránc községben. Apja Dr. Russay Gábor Lajos járásorvos és Szobránc fürdői fürdőorvos, anyja mariárosi Spanyol Mária volt Szülei előkelő családból származtak. A kis Andor elemi iskoláit Szobráncban, középiskolai tanulmányait a kassói és egri reáliskolában, egyetemi tanulmányait pedig Budapesten, jeles eredménnyel végezte. Orvosi praxisát az egyetemi anatómiai intézetben mint gyakornok kezdte meg, majd segédorvos lett a sátoraljai helyi várm. kórházban, ahonnan Rakamaz, szabócsmegei község községi orvosának választják meg. 1913. szeptemberében lett Csongrád községi orvosává nagy szótöbbséggel megválasztva és azóta Csongrád közegészségügyének fellendítése körül hervadtatlan érdemeket szerzett. Csongrád nagyközségnek rendezett tanácsa városi való alkulása alkalmával a város ügyvezető orvosává lett és ezen minőségében minden erejével arra törekedett, hogy Csongrádon a közegészségügyet minden vonatkozásban a mai modern kor színvonalára emelje.

A világháborúból is alaposan kivette részét. A világháborút elejétől végig átküzdötte Számtalan súlyos tüközetben vett részt,

életét számtalanszor kockáztatva a drága Hazáért. Több isonzói csatában is részt vett, amelyek, — mint elmondotta — valóságos istenítéletekkel voltak egyformák. Az olasz harcúteretenes vérvívarában is hősiessé vált a csatak ödöklő tüzeit, hol meg is sebesült. Vitéz magatartásáért a dupla signumlaudissal, Károly csapatkereszttel, sebesülési éremmel és a Vöröskeresztes hadi éremmel lett kitüntetve.

*

A beszentelés szept. 9-én délben volt a család és a nagy gyászoló közönség előtt. Délután 3 órakor a ravatalnál megszólalt a cigánybanda, eljöttek a cigányok, akik úgy szerették, hogy elhuzzák egy pár szép nótáját, hogy utolsó istenhozzát mondjanak a dal zsongító ütemeiben a távozónak. Mindenkinél a szívébe marcangolt a fájdalom, amikor megcsendült a dal, a muzsika, amelyet annyira szeretett.

Délután 4 órakor volt a temetés a nagy templom kertjéből, ezer és ezer tagból álló gyászoló gyülekezet előtt. Ott volt az egész város. És nem kíváncsiságból jöttek el. Elhúzták szíveik kegyeletet szeretettel a mindenkori által szeretet jó Russay Andor koporsójához. Eljött a vidék is, az Orvosszövetség, a vármegye, a járás tisztikara. Olyan nagy részvétellel kísérték utolsó útjára a megboldogultat, hogy öreg emberek megállapítása szerint ilyen nagy és bensőséges temetés Csongrádon még talán sohasem volt. Megérdemelte. Embertársa javáért szentelte életét.

A gyászüzemnél Dr. Dékány Béla csongrádi orvosi kar nevében, a sírnál dr. Tóth István polgármester a város közönsége és tisztikara, dr. Rimély Dezső igazgató-főorvos az Orvosszövetség nevében, dr. Krisztkovich Antal a m. kir. államrendőrség nevében bucsuztatta a nagy halottat.

A koporsót leereszték a sírba. A jó barátok egy pár röget dobtak a koporsóra s aztán egy újsírhalom keletkezett a temetőben, hogy nagába zárja egy derékon kettétört gyönyörű életnek regényét és meggyujtsa az emlékezés fátylóját. A nap lenyugvó utjában megpihent egy pillanatra a virágok özönével borított sírhalmom, a koszoruk tömegéből egynek a felírása villant elő, a földig sulytott özevegé, amelyen e szavak voltak: „Édesem a mielőbbi vizontlátásra”, aztán csendes lett a temető és egy megtért lélek égi hazájából meglehetősen nézett le az itt maradt küzdő emberekre.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Vata József 65 éves, Ipolyás 1599/a szám alatti lakos f. hó 7-én este 10 óra tájban öngyilkossági szándékából, borotvával a nyakán 8, hasán 5 cm hosszú, 2—3 cm. mély sebet ejtett. Az öngyilkossági kísérletet csak reggel vette észre Vata felesége. Vata, akit súlyos betegség elkerítette, már hetek óta beszélt hozzátartozói előtt öngyilkossági szándékáról, két héttel ezelőtt az ágyába rejtett el egy borotvát, amellyel azután meg is kísérelte az öngyilkossági. Állapota súlyos és előrehaladott betegsége miatt éleveszélyes. Lakásán ápolják.

— **Székelési zavarok,** bélgörcs, puffadság, gyomorszárdulás, izgalmi állapotok, szividegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést okoz. Az évszázad legkiválóbb orvosai a **Ferenc József** vizet úgy férfiaknál mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben

— **Egy becsípött szentesi tüzoltó vasárnapi szórakozása a Győr-fősbén.** Vasárnap reggel 9 óra tájban nagy riadalmat keltett a Győr-fősbén egy tüzoltó egyenruhába öltözött férfi, aki Frommer pisztolyából valószínű golyózáport zúdított a békésen folydogáló Tiszára, amikor pedig a csösz, vagy a járőrelők feléje közeledtek, rájuk fogta a fegyvert. A megriadt járőrelők értesítették a csendőrséget, ahonnan lovas járőr ment ki a garázdálkodó tüzoltó megfékezésére. A tüzoltó a csendőröknek nyomban átadta ismétlő pisztolyát. Igazolatasakor kiderült, hogy *Bagi Imréné* hívják, szentesi tüzoltó, aki több barátjával a szegvári bucsun valamivel többet ivott a kelleténél, úgy hogy arra sem emlékezett, hogyan került a Győr-fősbé. Az eljárás megindult ellene.

Komáromi János:

Mit busulsz kenyeres?

III. kiadás. Ára 5 pengő. Stádium kiadása.

Ennek a könyvnek az első kiadása 13 esztendővel ezelőtt jelent meg. Írója azóta országos hírnév ember lett, a legelső között van a mai magyar elbeszélők között, de ezt a könyvet, mellyel tulajdonképpen belépett az irodalomba, ma, a tizenhárom esztendő távlatában is büszkén vallja magának. Köröskörül morajlott minden és lángban állt a látóhatár, mikor ezek az elbeszélések megszülettek odakint a lankadt galiciai ég alatt, drótsövények előtt, ágyufüsttől, égő falvak füstjével telített levegőben.

Álomszerű messzeségben vannak tőlünk azok az évek, sajtószertien hat minden visszaemlékezés, emléküket is, (mint rossz álmot) igyekszik elnyomni a fásult jelenkor. Meg kell állapítani, hogy a háborús irodalom nálunk nem népszerű olvasmány, aminthogy a haditudósítói nivón felül alig is tudott emelkedni. Ritka kivétel az ilyen könyv, mint Komáromié, amely maradandó irodalmi érték, melynek soha idejét nem muló érdekességét az olvasóközönség kereslete tükrözi vissza leghivebben, újabb és újabb kiadások megjelenését téve szükségessé.

Humor, méla mosoly, kedves bakavidság és kétségbeesítő szomorúság, halálhörgés és jajongás van ebben a léleknevelő könyvben, mely egy nagy írónak legelső, de talán legüdébb legfrissebb remeke.

Kérje mindenütt a Csongrádi Ujságot!

Gazdák figyelmébe!

Elismert tény, hogy legjobban a kanalas **Losonczy típusu Record Drill** sorvető géppel **vet het.**

Ne mulassza el felhasználni a **faluszövetségi hozzájárulást**, minek folytán

3 évi kamatmentességgel szeresheti be eredeti gyári

áron a gazdasága részére szükséges vetőgépet. **Nagy János** gazdasági gépraktára.

Kimint vet, úgy arat!

Justin Imre tüzelőanyag kereskedése Sugár utca 1. szám.
 I. a. nagydarabos porosz-sziléziai kőszén
TÉLI FÜTÉSRE már most beszerezhető.
Szalmát napi áron veszek.
Szecsát állandóan tartok.
 Gyertyánfa, száraz bükk tűzifa hasábos, fűrészelt, aprított.
 Mindenburgi diókoksztéli fűtésre már beszerezhető.

A mesterséges trágyák alkalmazása.

III.

E lap 79. és 82. számaiban megjelent közleményeimben rámutattam a mesterséges trágyák alkalmazásának jelentőségére, rámutattam arra, hogy bizonyos esetekben tekintélyes terméshozadék eredményezhetnek, de csak akkor, ha a kérdéses tápláló anyag nincs meg elegendő mennyiségben oldható alakban a talajban.

Hogy a mesterséges trágyákkal elérjük-e el eredményt a mi talajunkon, azt legegyszerűbben kísérletezés útján állapíthatjuk meg. Ezt a trágyázási kísérletet a következőképpen hajthatjuk végre:

Erre a célra legalább 2 kat. holdnyi teljesen azonos (egyforma) minőségű területre van szükségünk, mert kisebb terület terméseredményéből biztos következtetést nem vonhatunk.

Ezt a területet négy egyenlő részre osztjuk, tehát egy-egy táblácska nagysága fél kat hold legyen.

Az 1. parcellára (táblácskára) nem adunk semmiféle trágyát sem, a 2. parcellára adunk 100 kg. superfoszfátot, a 3. parcellára adunk 100 kg. superfoszfátot és 40 kg. kén-savas ammóniát, a 4. parcellára pedig 100 kg. superfoszfátot, 40 kg. kén-savas ammóniát és 40 kg. 40 százalékos káli trágyát adunk.

A trágyafelételt, teszem fel, buza alá alkalmazzuk azokat, a vetőszántás előtt elszórjuk és közepélyen alászánjuk (10—15 cm. mélyen).

Ennek kapcsán rá kell mutatnom arra is, hogy az ily kísérlet végrehajtásánál *soha sem szabad a mesterséges trágyák hatását az istállótrágya hatásával összehasonlítani*, nem szabad az egyik kísérleti parcellát istállótrágyával trágyáznunk, mert az istállótrágya teljes trágya, tehát minden fontos növényi tápláló anyagot tartalmaz, azonkívül a talaj fizikai tulajdonságait (például a kötöttségét) is kedvezően befolyásolja, a mesterséges trágyák azonban csak egyik vagy másik növényi tápláló anyagot tartalmaznak vagy csak a talaj fizikai tulajdonságaira hatnak. Rá kellett erre mutatnom, mert akadnak, akik a mesterséges trágyák hatásait az istállótrágya hatásával akarják szembe állítani.

W. Gy.

Felhívás.

Özv. Urvány Györgyné új telepi szatócstületét átvetttem. — Felkérem a netáni hitelezőket, — hogy követeléseiket 15.-ig, jelentésük be, — mert a később jelentkezők fegyelmbe nem lesznek véve.

Deák Rókus.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szög 32 filléért köztünk hirdetéseket. Cím nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szíber-könyvkereskedés.

Iskolásifiukat, leányokat kosztra és kvártélyra elvállalok, Kétágu utca 1. sz. 2-2

Egy hold szántó föld eladó a Mámái dűlő, Tanya 1273. szám, Németh András. 9-8

Rákóczi Ferenc utca 6. számú házban egy kétszobás utcai lakás mellékhelyiségekkel október 1-ére kiadó. 3-2

Sugár utca 37. számú ház eladó, értekezni lehet Sugár utca 24. sz. 3-2

Eladó birtokok: Csongrádon, Mámái réten 35 hold, Pest megyében 680 hold, Fehér megyében 467 hold prima birtok eladó. Értekezni lehet dr. Rásonyi Papp Pál irodájában. x30

Félhold szőlő félhold Mámái rét eladó, értekezni lehet Csongrádon, Iskola u. 11. szám, vagy Mámái dűlő Tanya 1273. sz. Felföldi Sándorral. 9-8

Justh Gyula utca 55. számú ház eladó, szőlőért vagy földért is elcserélendő. 3-2

Jókai utca 35. szám alatt okt. 1-étől lakás kiadó, értekezés ugyanott. 3-2

Andrási utca 15 szám alatt egy butorozott szoba kiadó. 2-2

Egy utcai szoba előszobával butorozva vagy anélkül kiadó Andrassy utca 14. x5

Szentesi ut 4. szám alatt 3, esetleg 4 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Értekezés ugyanott. 6-5

2 és fél hold ártér sarjuval örökáron eladó. Erzsébet utca 7. sz. x7

Doczi Lajosnak 4 hold földje a szentesi mentletrétben a csongrádi határon eladó, benne két hold here. Értekezni lehet Szentesen Csillag utca 1 sz. 3-3

20 hold rét eladó egészben, vagy kisebb részletekben. Értekezni ünnep, hetipiac alkalmával Iskola utca 10. 12-9

Apponyi utca 7. számú ház eladó, értekezés ugyanott. 6-3

Apponyi utca 12. szám alatt 1 utcai lakás mellékhelyiségekkel kiadó. 3-3

Egy-két szépen butorozott szoba villanynyal kiadó Csemegi Károly utca 42. szám. 3-3

2 és fél hold elsőrendű szőlő (homok bányának is alkalmas) a szegedi országon 1 km.-nyire a szentesi vámháztól, nagyon jutányos áron eladó. Értekezni lehet dr. Rásonyi ügyvéd irodájában. 3-1

Arpád utca 15 szám alatt fél hold kisért eladó. 3-1

Uj utca 45 számú ház eladó, azonnal elfoglalható. Értekezni lehet a Hangya vendéglőben. 3-1

Haskötő, sérvkötő nagy választékban és elsőrendű minőségben kapható, Gömör János Szent Rókus gyógyszerárában Csongrád, Kossuth tér.

Tanuló leányokat felvesz, Horesik két-szövő üzeme. 2-1

Pacsirta utca 37 szám alatt egy szoba konyha kiadó.

Nagyon szép lakás, ártézivel és szép folyosóval kiadó, azonnal elfoglalható Hosszu utca 28 szám.

Lakás ellátással 2-3 személy részére kapható, Justh Gyula utca 25 szám.

Sugár utca 45 sz. ház (belső fele) eladó. Értekezni lehet ugyanott. 3-1

Sághy Mihály

Kossuth u. 17 sz. a. telepén, elsőrendű, egészséges

nyári-rózsa burgonya és egészséges

takarmányburgonya

jutányos áron állandóan

kapható. 3-1

Legújabb, legszebb, legolcsóbb kerékpárok, FORD autók, traktorok részletfizetésre kaphatók
Engel Mihálynál Kossuth F. utca 34. sz.